

אמנו, עדינה, נולדה במילוקי בארה"ב ב 1921. בזמן הלידה אמה, הינדה, לקטה בשיתוק וחיה עד סוף ימיה, כ 4 שנים, במוסד. אביה, משה, היה רוכל ברחוב, וכשהיתה עדינה תינוקת, היה יורד לעבוד בזמן שישנה וחוזר בין לבין לטפל בה. כולי אמונה שעשה הרבה מעבר לזה כיוון שאמי אהבה אותו אהבה עזה, וגם למדה לאהוב ולתת אמון בבני אדם. אמנו היתה כנראה כבר מגיל קטן טובה בלגייס אנשים אליה. את רוב גילה הרך בלתה במעון, וכשהמעון נסגר המשפחה שניהלה אותו לקחה את עדינה, אז 'אתיביילה', איתם הביתה, ביחד עם אביה.

עדינה גדלה להיות אידיאליסטית שהאמינה שאפשר לבנות חברה מבוססת על צדק אנושי, שוויון, וחופש לכל אנוש. אמונות אלה הביאוה לתנועת השומר הצעיר, שם פגשה את אבי והתחתנה איתו.

פעם ראיתי סרט שהסריט דוד שלי בשנת 1950. בימים ההם, כשמישהו הפליג באונייה, היו קרוביו ורעיו יורדים לנמל כדי לצפות בהפלגה. במועד הסרט הפליגו הורי אבי, סבי וסבתי מניו יורק לביקור בארץ ישראל. בין המצטופפים ראיתי מספר רגעים את דמות אמי: צעירה כבת 30, כולה עירנית, עניה קולטות הכל, דלוקה, וחייכנית; חוכמתה זוהרת בפניה היפות.

עדינה ויעקב עשו את ביתם בניו יורק, אמי היתה גננת לפני שנולדו הבנות, ואחר כך עבדה בבית בטיפולנו. הורי זכו ל 15 שנות נישואין, שהיו לפי כל העדויות שנים עשירות גם אם לא בכסף ועל אף צרות בבריאותם, מלחמת עולם, וצרות רגילות של החיים. במות אבי היתה אמי בת 40, אלמנה עם 3 בנות נעמי בת 9, אילנה בת 6, ואני בת 3.

אחרי שעלינו לארץ בנסיון ראשון שלא עלה בהצלחה, חזרנו לארה"ב ובעזרת משפחת הדורפמנים בניו יורק חזרה עדינה ללימודים. סיימה תואר שני בספרנות, עם קצת התמחות במשפטים, מה שהוביל אותה בסופו של דבר אל עבודתה בסיפריית המשפטים של האוניברסיטה העברית. לכשיצאה לפנסיה התחילה את עבודת חייה האמיתית בהתנדבות באגודה לזכויות האזרח בישראל.

עדינה היתה אשה נמרצת, בעלת מוסר עבודה. מעולם הישירה מבט לכל אדם, פנים מול פנים, בכבוד, ובכנות. במיוחד הבינה לליבם של ילדים. גם בשנות ה 80 לחייה ישבה אל הרצפה ושחקה עם נכדיה. היה לה דגם מופנם של חברה צודקת ושוויונית. כשהייתי ילדה היא לא היתה מה'מאכרים', ולא דווקא עשתה פעילויות דרמטיות באמונותיה. רגעים מחיינו בברוקלין אולי יבהירו את התמונה.

כיוון שהייתי עדיין קטנה בבי"ס יסודי, בימי ששי או שבת, כשאחיותיי היו יוצאות עם חבריהן לתנועה או לפעולות, אם רצתה לצאת לבלות עם חבריה, היתה עדינה סוחבת אותי יחד עמה. היינו יושבים לאכול עם כמה זוגות, עדינה, ואני, ואחר כך הייתי הולכת לקרוא או לצפות בטלוויזיה בחדר אחר. כשהיו מזמינים אותי חזרה לתה וקינוח המחזה לעיני היה כך: כל הנשים במטבח עזרות להכין ולערוך את השולחן, ואילו עדינה יושבת עם הגברים בסלון דנה בפוליטיקה ואירועי היום.

מטבחנו בדירה בבריקלין היה קטן מאוד. מכל מושב יכולנו להושיט יד למקרר ולארונות. ובכל זאת לעיתים קרובות היינו כולנו מתכנסות בערב למטבח ביחד, כל אחת בעיסוקיה: נעמי מתאמנת בכינור, אילנה מדברת בטלפון, אני מכינה שיעורים, ואמא מבשלת. ובזמן הבישול מקשיבה לחדשות ברדיו. אני זוכרת אותה נושפת ונוהמת בתגובה לקריינים, במיוחד אם הפרשנות היתה מידי ימנית לדעתה. בעת ההפרעות בשכונות העוני של דטרויט וווטסבולוס אנג'לס ענתה פעם לאיזה מרואיין שצריך גם לחשוב על נקודת המבט של המתפרעים, שהרי חלקם בחברה האמריקנית היה פחות בהרבה מזה של הלבנים היותר עשירים. בלילה, כשכבר שכבתי לישון, הייתי שומעת אותה מהסלון מתווכחת עם הטלוויזיה, במיוחד עם היה איזה רפובליקן נואם.

במיוחד לילדים שמה אמי לב, ותמיד השתדלה להקשיב להבעת דעתם. ככל שידעה לשחק עם ילדים הבינה לליבם והעריכה את חשיבות חוויית הילדות להתפתחות בריאה. אני מודה לה שהזכירה לי פעם כשהייתי כבר

אמא בעצמי, ושאלה, אם יש לנו כבר מדרגות בבית, למה אני לא מנצלת את ההזדמנות לספור אותם עם בני, ארז, או בפעם אחרת, כשהיתה עדה לריב ביני לבין אורן, בני הקטן, כשהאירה לי שאני חייבת להקשיב, לא להכנס לו לדברים, ולתת לו גם להתבטא.

היתה מבינה את תוכנית הלימודים ששמענו עליה היום. תוכנית שמבוססת ברעיון שחינוך לערכים לא מצליח בשיעורים דידקטיים. חינוך נגד גזענות אינו יכול להיות אפקטיבי אם הוא מבודד בשיעורי אזרחות, אלא חייב להיות חלק בלתי נפרד מכל תחומי הלימודים והחיים.

כזאת היתה אמי: ישירה, כנה, וישרה תמיד. דרכה היתה דרך ארץ, כבוד, והבנה לכל אדם באשר הוא. כך לימדה אותנו וכך היתה מאושרת לדעת שדרכה ממשיכה בעבודת האגודה.